

Ümumi məlumat	Fənnin adı, kodu və kreditlərin sayı	Sosial işə giriş, SOC280 6 AKTS 3 kredit	
	Departament	Təhsil	
	Program (bakalavr, magistr)	Bakalavr	
	Tədris semestri	YAZ 2023	
	Fənni tədris edən müəllim (lər)	Rzayeva Ülkər	
	E-mail:	Hesen84@mail.ru	
	Telefon:	07708535044	
	Mühazirə otağı/Cədvəl		
	Məsləhət saatları	Dərslərdən sonra 10 dəqiqə	
Prerekvizitlər			
Tədris dili	Azərbaycan dili		
Fənnin növü (məcburi, seçmə)	Məcburi		
Dərsləklər və əlavə ədəbiyyat	<p>1. Introduction to Social Work and Social Welfare : Empowering People 10th International Edition-Charles Zastrow 2010.</p> <p>2. Linda Mooney, David Knox and Caroline Schacht: Understanding Social Problems 6th edition. 2009</p> <p>3. Neil Thompson. Understanding Social Work: Preparing for Practice. Third edition. 2009.</p> <p>4. Barker. Social Work Dictionary 1987</p> <p>5. M. Katz. On Playing a Poor hand Well. Norton. New York. 1997.</p> <p>5. Aziz Şeker . Sosial Hizmetlerde Etik. 2011</p> <p>6. Психология личности. В 2-х томах. (Сост. Д.И. Райгородский). Самара. 1999.</p> <p>7. Психотехнологии в социальной работе. Сборник. Под ред. В.В. Козлова. Ярославль, 1999.</p> <p>8. Хьелл Л., Зиглер Д. Теории личности. СПб., 1997</p> <p>1.Charles Zastrrow. “Intorduction to the Social Work” 2010</p> <p>2. Peter Evans “Case Management tools and principles” 2006</p> <p>Hepworth, D.</p> <p>3. R. H., Rooney, G. D., Gotterfried, K. S., & Larsen, J. (2006). <i>Direct social work practice</i></p> <p>4. <i>Theory and skills</i> (7th ed.). Belmont, CA: Thompson Brooks/Cole.</p>		
Kursun veb saytı	Yoxdur		
Tədris metodları	Mühazirə	+	
	Qrup müzakirəsi	+	
	Praktiki tapşırıqlar	+	
	Praktiki məsələnin təhlili		
	Digər		
Qiymətləndirmə	Komponentləri	Tarix/son	Faiz (%)

		müddət	
	Aralıq imtahanı	8-ci həftə	30
	Praktiki məsələ		
	Fəallıq	Semestr ərzində	5
	Tapşırıq və testlər		10
	Kurs işi (Layihə)		
	Prezentasiya/Qrup müzakirə		10
	Final imtahanı	Semestrin sonu	40
	Davamiyyət		5
	Yekun		
Kursun təsviri	<p>Mühazirələrdə mövzunu mənimsəmək üçün zəruri olan əsas məsələlərin izahına daha çox diqqət yetirilir. Mühazirənin audio diskisi və mətni müəyyən edilmiş xüsusi portallarda yerləşdirilir və tələbələr sərbəst şəkildə istifadə edərək mövzu haqqında məlumat əldə edirlər.</p> <p>Mühazirəçi hər hansı bir mövzu haqqında mühazirə söyləməli, auditoriya ilə dialoqda olmalı, tələbələri maraqlandıran suallara cavab verməlidir. Mühazirə zamanı təlim texnologiyalarından istifadə, bəzi mövzuları slaydlar, kompüterlə təqdimatlar formasında vermək mühazirələrin səmərəliliyini, daha canlı və mənimsəmənin yüksək olmasını şərtləndirir.</p>		
Kursun məqsədləri	<p>Müzakirədə iştirak edənlərin hamısının müzakirələrə cəlb olunması (qrup halında, komanda halında və s.) yaxşı nəticə verir, heç kim kənarda qalmır. Burada "düşün, düşüncəni yoldaşınla, sonra qrupla bölüşdür" prinsipi də işləyə bilər. Ən effektiv metodlardan biri də müzakirə zamanı interaktivlik məqsədilə sual-cavab modelidir.</p>		
*Tədrisin (öyrənmənin) nəticələri	<p>Bu fənn sosial işin əsas nəzəriyyələri və təcrübəsi ilə bağlı bir sıra məsələləri təqdim etməklə, cinayətkarlıq, qanun-pozuntusu, zərərli maddələrdən asılılıq, ailə və uşaq zorakılığı nəzəriyyələrini, o cümlədən, sosial işdə stress, davranış, sistem nəzəriyyələrini və onların real keyslər üzərində tətbiqini əhatə edir.</p> <p>Sosial işin təcrübəsi sahəsində isə bu fənnin tədrisi sosial işin mərhələləri, effektiv ünsiyyətə mane olan verbal və qeyri-verbal baryerlərin aradan qaldırılması, davranış dəyişikliyinə mərhələləri, bir sıra sosial iş bacarıqları, o cümlədən motivasiyalı intervyu, onun əsas prinsipləri, mərhələləri və sosial iş prosesində tələblərin müəyyənləşdirilməsi kimi mövzuları özünə daxil edir.</p>		
Qaydalar (Tədris siyasəti və davranış)	<p>Mövzuların tədris edilməsi, öyrəndiklərini mənimsəmələri üçün hər bir yeni məlumatı nəzərə alaraq özlərini dəyərləndirmələri və fərqi qazanmaları üçün tələbələrin aktiv qatılımı və sorğu sual üsulu ilə həyata keçiriləcəkdir.</p> <p>Dərsə gecikmələr və ya digər dərslərin pozuntuları</p> <p>Dərsə gecikən tələbə auditoriyaya buraxılmır. O, yalnız növbəti dərslə iştirak edə bilər.</p> <p>İmtahanlar</p> <p>Tələbələrin imtahanda iştirakı və ya imtahanın buraxılması ilə bağlı bütün məsələlər fakültə rəhbərliyi tərəfindən həll olunur.</p> <p>Aralıq və yekun imtahanının mövzuları tələbələrə imtahandan əvvəl verilir.</p> <p>Fənni bitirmək qaydası</p> <p>Universitetin qaydalarına uyğun olaraq kursu bitirmək üçün ümumi müvəffəqiyyət faizi 60 % və daha çox hesab edilir. Kəsiri olan tələbə bu fənni növbəti semestr və ya növbəti il təkrarən götürə bilər.</p>		

<p>İmtahan qaydalarının pozuntuları</p> <p>Aralıq və yekun imtahanları vaxtı tələbə tərəfindən imtahanın gedişinin pozulması, imtahanda istifadəsinə yol verilməyən əlavə vəsaitlərdən (kitab, konspekt-dəftər, mövzunun yazıldığı vərəq, telefon, diktafon, mikro-dinləyici qurğu və s.) istifadə edilməsi və köçürmə qadağandır. Bu qaydaya əməl etməyən tələbə imtahan zalından çıxarılır, onun imtahan işi ləğv olunur və tələbə 0 (sıfır) qiymətlə imtahandan kənarlaşdırılır.</p> <p>Tələbənin davranış qaydaları</p> <p>Dərs zamanı dərs prosesini pozmaq və qeyri-etik hərəkətlər etmək, yersiz və icazəsiz müzakirələr aparmaq, mobil telefondan, dinləyici qurğu və radiodan istifadə etmək, həmin dərsə aid olmayan digər fəaliyyətlə (kitab oxumaq, yazmaq, şəkil çəkmək və s.) məşğul olmaq qadağandır.</p>
--

Cədvəl (dəyişdirilə bilər)

Həftə	Tarix (planlaşdırılmış)	Fənnin mövzuları	Dərslik/Tapşırıqlar
1.	10.02.2023	Sosial iş nədir? Məqsəd və vəzifələri. Sosial işin mikro, mezo və makro səviyyələri	Freud A. (1936). <i>Ego & the Mechanisms of Defense</i> .
2.	17.02.2023	Sosial işin tətbiqi zamanı istifadə istifadə olunan yanaşmalar. Ekoloji insan davranış modeli	Introduction to Social Work and Social Welfare: Empowering People 10 th International Edition- Charles Zastrow 2010
3.	24.02.2023	Sosial işinin bacarıqları. Sosial işçinin lazımi bilikləri. İnsanın yaranışı və formalaşması	Case management Society of America (2010) Standart of practice for case management.
4.	03.03.2023	Sosial işin mərhələləri. Problemlə situasiyanın hərtərəfli araşdırılması.	Gavin Reid , Jennie Guise Disleksi aktivitetləri PsikoMega, İstanbul 2020 ,səh 120 -190
5.	10.03.2023	Nəzəriyyələr. Sosial işdə həvəsləndirmə nəzəriyyəsi. Konflikt nəzəriyyə. Polistik, Dinamik nəzəriyyə, Abraham Maslou.	Sullivan W.P. (2009) Case management with substance-abusing clients. In A.R. Roberts Social workers desk reference
6.	17.03.2023	Sosial rifahın hədəfləri. Sosial rifahın sosial xidmətlə əlaqəsi. Sosial rifahın digər qurumlar və insan xidmətləri ilə əlaqəsi	(1936). <i>Ego & the Mechanisms of Defense</i> Aziz Şeker. Sosial Hizmetlerde Etik.
7.	24.03.2023	Bayram	
8.	31.03.2023	Risk qruplu insanların	Peter Evans "Case Management

		müdafiəsində sosial iş müdaxiləsi zamanı əsas metod- Keys menecment Keys menecmentin minimum standartları və mərhələləri	tools and principles” 2006 Hepworth, D.
9.	07.04.2023	Aralıq imtahanı	
10.	14.04.2023	Ailəyə dəstəyin prinsipləri Ailənin təkrarolunmazlığı. Ailəyə dəstəyin strategiyaları. Ailənin güclü cəhətlərinin müəyyənləşdirilməsi. Prioritetlərin müəyyənləşdirilməsində ailənin partnyora çevrilməsi. Ailənin yeni bacarıqların əldə edilməsinə köməyin göstərilməsi. Ailə -sosial işçi əməkdaşlığının vacibliyi. Ailənin sosial iş prosesinə cəlb olunması. Ailənin gələcəyinə yönəlmiş sosial iş müdaxiləsi. Sosial işçinin ailəyə fikirlərini ötürməsi və reaksiya alması.	R. H., Rooney, G. D., Gotterfried, K. S., & Larsen, J. (2006). <i>Direct social work practice</i>
11.	21.04.2023	Ailə işçi əməkdaşlığını formalaşdırmaq üçün strategiyalar Ailəyə qoşulma. İşçi jestlər. Bədən vəziyyəti. Üz ifadələri. Məsafə, göz kontaktı və s qeyri -verbal ünsiyyət vasitələrinin istifadə yeri. Güclü cəhətlərə yönəlmiş yanaşma. Ailənin güclü cəhətləri. Güclü cəhətlərə yönəlmiş əməkdaşlığın tətbiqi üçün tələb olunan xüsusiyyətlər. Yaradıcılıq, Çeviklik və ruh yüksəkliyinin nümayişi. Ailə gücünün səfərbərliyi	Peter Evans “Case Management tools and principles” 2006 Hepworth,D
12.	28.04.2023	Refreyming Refreyminqin izahı. Refreyminqin nəzərdə tutduğu cəhətlər. Ailənin həyatında “sözükəçənin” müəyyənləşdirilməsi. “sözükəçənin” xüsusiyyətləri. Ailə ilə sosial işə yanaşmalar. İlk görüşdə sosial işçinin ailə ilə ünsiyyəti: Cütlüklər və ailələrlə ilk ünsiyyətin idarə olunması, Valideynlərlə ilk ünsiyyətin qurulması	Peter Evans “Case Management tools and principles” 2006 Hepworth,D

13.	05.05.2023	<p>Ailənin təfəsilatı psixososial qiymətləndirilməsi Ailənin psixososial qiymətləndirilməsinin aparılma prinsipləri. Qiymətləndirilmə prosesində riskin səviyyəsi. Qiymətləndirmənin uşağayönümlü olması, imkanların bərabərliyini təmin etməsi. Ailənin psixososial qiymətləndirilmə sahələri və meyarlar. Qiymətləndirilmə zamanı tədqiqatın aparıldığı sahələrin təsviri. Yaşayış şəraiti, Maliyyə durumu, İcma ilə əlaqə, Himayədarın münasibəti, Qarşılıqlı ailə münasibətləri. İnkişafın stimullaşdırılması. Ailə üzvlərinin şəxsi keyfiyyətləri. Uşaqların psixososial durumu. Qiymətləndirmənin praktiki izahı (praktik iş)</p>	Allen, S (2003). Meeting the needs of families with at-risk infants and toddlers Service coordination practices in home visiting programs/ unpublished doctoral dissertation, Indian State University Terre Haute
14.	12.05.2023	<p>Xidmət planının tərtibi. Xidmət planı nədir? Ailəyə dəstəyin operativ planlaşdırılması. Planlaşdırılmış operativ görüşün məqsədləri. Görüşün sonunda əldə edilməli nəticələr. Operativ planlaşdırılmış görüşün aparılma prinsipləri. Görüşün strukturu. Görüş zamanı gözlənilməli kriteriyalar. Monitorinq və Qiymətləndirmə. Xidmət planı ilə praktiki iş.</p>	Berger C.S. (2009). Social work case management in medical settings. In A.R. Roberts Social workers desk reference
15.	19.05.2023	<p>Ailə Problemləri və Ailə terapiyası Ailə və onun növləri. Ailə növlərinin müsbət və mənfi cəhətlərinin müqayisəli təhlili. Ailənin məqsədləri. Ailə həyatının mərhələləri. Ailədaxili rollar. Ailə üzvlərinin ünsiyyət formaları. Ailədaxili qaydalar: Funksional və disfunksional qaydalar. Qaydaların pozulması. Çeviklik. Ailədaxili münasibətlərin məzmunu və səviyyəsi. Ailələrlə bağlı miflər. Ailədə baş verən böhranlar: Ailədə ölüm, Qəddar</p>	Cohen J. A. (2003) Managed care and the evolving role of the clinical social worker in mental health.

		rəftar, Alkoqolizm və narkotiklərdən sui-istifadə, Məişət zorakılığı, Ayrılma, Boşanma. Ailədə baş verən böhranların səbəbləri. Ailədə uşağın rifahı üçün risk amilləri. Ailədə qərar qəbuletmə prosesi.	
16.	26.05.2023	<p>1)Fərqlərlə rasionel terapiya Rasionel terapiya. Daxili hisslərin dəyişdirilməsi.Mənalı fəaliyyət. Daxili Dialoqu dəyişdirmə. Stresə yol açan hadisəni dəyişdirmək. İstənilməyən hisslərə qalib gəlmənin yolları.</p> <p>2)Uşaqların rifahında ailənin psixo-sosial durumunun rolu. Uşaqlara qarşı qəddar rəftar. Məişət zorakılığı</p>	<p>Gelman, S. On being an accountable profession The Code of Ethics oversight by boards of directions and whistle- blowers as a last resort In A. R. Roberts, Social Workers desk reference.</p> <p>Moxley, D.P. (2009) Case management in psychosocial rehabilitation. In A. R. Roberts Social workers desk reference.</p>
		Final imtahan	